การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ผลกระทบสงครามกัมพูชาต่อ ความมั่นคงของจีนและอาเซียน (2) บทบาทของจีนและอาเซียนต่อสงครามกัมพูชา (3) ความเปลี่ยนแปลงสภาพแวคล้อมระหว่างประเทศ ที่เป็นปัจจัยทำให้จีนและอาเซียน มีผลประโยชน์ร่วมกันในสงครามกัมพูชา โดยอาศัยข้อมูล (1) ขั้นปฐมภูมิ ได้แก่ คำแถลงการณ์ สุนทรพจน์ รายงานการประชุม ข้อตกลงและสนธิสัญญาต่าง ๆ ของ สหภาพโซเวียต จีน อาเซียน กัมพูชาและเวียคนาม (2) ขั้นทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจาก หนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความและบทวิเคราะห์ทางวิชาการจากวารสาร และข่าวจาก หนังสือพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. สาเหตุของการเข้าไปมีบทบาทของจีนในสงครามกัมพูชา (1) ต่อต้านลัทธิ กรองความเป็นเจ้าในภูมิภาคเอเชียของ โซเวียต (2) ความต้องการในการสกัดกั้นอิทธิพล ของเวียดนาม โดยการสนับสนุนของโซเวียตในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (3) ป้องกัน การปิดล้อมทางภูมิศาสตร์ทางทิศใต้จากเวียดนามโดยการสนับสนุนของโซเวียต

- 2. สาเหตุของการเข้าไปมีบทบาทของอาเซียนในสงครามกัมพูชา (1) ผลกระทบ ต่อความมั่นคงของภูมิภาคจากสงครามในกัมพูชา (2) ร่วมมือในการป้องกันการแผ่ขยาย อิทธิพลของลัทธิคอมมิวนิสต์จากจีนและเวียคนาม (3) ปัญหาทางการเมืองภายในของ ประเทศสมาชิกอาเซียน
- 3. ความร่วมมือระหว่างจีนและอาเซียน ในการเข้าไปมีบทบาทในสงครามกัมพูชา (1) ความร่วมมือในทางยุทธศาสตร์จีนเน้นหนักในการร่วมมือกับอาเซียนโดยผ่านทาง ประเทศไทย (2) ความร่วมมือทางการเมืองจีนเน้นหนักในการร่วมมือกับอาเซียนใน ลักษณะกลุ่มโดยเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกอาเซียน
- 4. สรุปผลการเข้าไปมีบทบาทของจีน (1) ต่อต้านลัทธิครองความเป็นเจ้าใน ภูมิภาคเอเชียของโซเวียตได้สำเร็จ หลังจากโซเวียตได้ลดการสนับสนุนแก่เวียดนาม เวียดนามทั้งในระหว่างและหลังสิ้นสุดสงครามในกัมพูชา (2) ลดการขยายอิทธิพลของ เวียดนาม โดยการสนับสนุนของโซเวียตในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (3) ความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศที่ดีขึ้นกับอาเซียนโดยเฉพาะกับ ประเทศไทย
- 5. สรุปผลการเข้าไปมีบทบาทของอาเซียน (1) ไทยสามารถปกป้องประเทศจาก การแผ่งยายอิทธิงองเวียดนามและแก้ปัญหาการเมืองภายในได้สำเร็จจากปัญหาลัทธิ คอมมิวนิสต์ภายในประเทศ (2) สิงคโปร์ปัญหาการเมืองจากลัทธิคอมมิวนิสต์ภายใน ประเทศสงบลง มุมมองของสิงคโปร์ต่อจีนหลังการปฏิวัติวัฒนธรรมของจีนอยู่ในทิศทาง ที่ผ่อนคลาย (3) มาเลเซียและอินโดนีเซียปัญหาการเมืองภายในจากลัทธิคอมมิวนิสต์และ ปัญหาของชาวจีนที่อยู่อาศัยในทั้งสองประเทศในเรื่องของความขัดแย้งทางเชื้อชาติอยู่ใน ภาวะที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของทั้งสองประเทศมีความเบาบางลง

The survey research described in this thesis is concerned with how the civil war in Cambodia (Kampuchea) affected the security of the People's Republic of China (China) and the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) countries. Also investigated is the role China played in this civil war. Finally studied are changes in the international situation that enhanced the security and stability of China and the ASEAN countries in the wake of the outcome of the civil war. Used as sources for this study were, first, such primary sources as declarations, speeches, reports of meetings and consultations, agreements and treaties. These particular sources ultimately stem from the following political or national entities: The Union of Soviet Socialist Republics (USSR), the People's Republic of China (PRC), the Association of Southeast

Asian Nations (ASEAN), Democratic Kampuchea (Cambodia) and the Socialist Republic of Vietnam (Vietnam). In addition, such secondary materials as reference books, theses, relevant articles and analytic academic articles found in journals, and news reports taken from newspapers in both Thai and English were utilized in the course of research for this study.

The findings of this investigation can be summarized as follows:

- 1. There were three primary reasons for the PRC playing the role it did in the Cambodian civil war: (1) to counter Soviet attempts at hegemony in Asia; (2) to guard against the dangers of a Vietnam supported by the USSR becoming increasingly influential in Southeast Asia; and (3) preventing Southeast Asia from being dominated by Vietnam with support from the USSR.
- 2. The primary reasons ASEAN played the role it did in the Cambodian civil war are as follows: (1) The impact of the civil war on regional security; (2) collaborating so as to prevent the spread of communism from the PRC and Vietnam to the ASEAN countries; and (3) the influence of an array of internal problems in the ASEAN countries.
- 3. There was also collaboration between the PRC and ASEAN regarding the civil war in Cambodia in several respects. (1) There was finally a de facto strategic alliance between the PRC and ASEAN broached on the bedrock of Thai-PRC collaboration. (2) The de facto strategic alliance of the PRC and ASEAN was in effect ratified by actual voting on the part of the ASEAN countries.

- 4. The outcome of the role played by the PRC in the Cambodian civil war can be outlined as follows: (1) The PRC was successful in preventing Soviet hegemony in Asia since the USSR reduced its degree of support for Vietnam both in the course of the civil war and even more so after the civil war ended. (2) The PRC was also successful in reducing the possibilities of an expansion in contiguous areas of Southeast Asia of a Vietnam supported by the USSR. (3) The PRC has also improved its political relationships with ASEAN, especially Thailand.
- 5. The outcome of the role played by ASEAN, in the Cambodian civil war can be delineated in the following fashion: (1) Thailand was successful in countering and heightening of Vietnamese influence and concomitantly was able to overcome internal problems stemming from the communist movement. (2) Political problems stemming from communism in Singapore were brought to an end with Singapore adopting a more flexible policy toward the PRC after the latter's cultural revolution. (3) The security of Malaysia and Indonesia was enhanced by virtue of both countries being able to solve internal problems stemming from domestic communism and communal problems engendered by conflicts between the Chinese population and residents considered indigenous.